

1 tal dia farà un any

Del gener, per començar

1 El gener comença l'any. I no ho fa pas amb mandra, parlant en termes generals. El gener enceta l'any amb els dotze grans de raïm, que la gent de reveillon, que sol ser la més frívola i eixelebrada, en diu les «doce uvas» perquè, avui dia, les coses estranyes es diuen sempre en castellà. Així, doncs, quedem que la gent es tira de cap a l'any nou, amb un grapat de raïms a la boca i amb divertides i múltiples gesticulacions. Malgrat que les circumstàncies ambientals, aquest any, han estat propenses a un cert pessimisme, diguem-ne estructural, les multituds s'han empassat les «uvas» de la sort, sense analitzar si eren les de la bona o les de la mala. Després, han rebut el 1975 amb guturalismes diversos i han ballat les bestieses pròpies del cas. Els reveillons, que avui dia tenen la seva importància social i econòmica, han estat eixeridets, passables. I és que aquesta mena de disbauxa de fi i principi d'any s'ha convertit en una nova tradició, naturalment, burgesa. I és que l'home és un animal amb una propensió tremenda cap a la tradició i la rutina. Sense ganes d'ofendre ningú, i molt menys els tradicionalistes, diria que l'home és un animal tradicional.

2 Sembla que, aquest any, segueix la tendència a la simplificació. Durant molts anys, la literatura informativa del país ha estat inclinada a fer servir una certa complicació semàntica. Tots sabem que d'una vaga se'n diu, oficialment, conflicte col·lectiu. Que d'un obrer se'n diu un productor. Que d'un amo se'n diu un empresari. Es tota una terminologia que endolceix les paraules, les amenitza, les converteix en objecte decorat per una aureola de retòrica. De fet el país és retòric per naturalesa i aquesta mena d'equilibris verbals sempre l'han enternit. Ara, doncs, que des de tot arreu es va perfilant una tornada a les qüestions senzilles, un dir les coses pel seu nom, dels conflictes col·lectius se'n comencen a dir vagues i, dels treballadors, o dels obrers, se'n diu això: treballadors, obrers. No se si aquesta mena de mutacions han sobtat la delicada sensibilitat del poble. El que si sembla és que s'ha guanyat en claredat, precisió i temps. I és que la democràcia ben entesa comença democratitzant els mots. La resta és literatura.

3 Afortunadament, ha fet poc fred. El fred, més que una magnitud és un estat d'ànim, una actitud personal. La gent enfredorida va pel món arronsada, malhumorada, trista. La gent, doncs, ha considerat que la situació no era tan dolenta com li havien dit, degut, sobretot, a que no ens ha faltat el sol. Amb sol, les coses es veuen d'una altra manera i com que, a fi de comptes, no s'ha apujat el sucre, molta gent ha considerat que, mira, què vols que et digui, tampoc n'hi ha per tirar el barret al foc. Vistes les coses així, i observant que la qüestió de l'obertura no donava gaire més de sí, el país s'ha dedicat a fer quinies, a jugar al dòmino i a parlar de futbol, que sempre és moda. I l'hivern, benigne i ampli, tocat amb rampells de tramontana i quatre gotes d'aigua, ha fet el seu camí.

4 Un material que comença a sortir car, són les homilies. Abans, quan als pobles la gent era de poca lletra i no tenia gaire cultura bàsica, de totes les manifestacions orals eclesiaístiques se'n deien sermons. Els sermons del missèn eren, sovint, enrevessats i insolubles, però incontestables. La gent que assistia a les cerimònies religioses anava disposada a tot. Avui dia, les autoritats, per començar, han adoptat una actitud crítica. Ja no van pas a la parròquia a sentir el mossèn, sigui com sigui. Les autoritats analitzen l'ortodòxia política dels sermons i, obren en conseqüència. Si les explicacions del mossèn són correctes, adequades, catòliques, les autoritats aguanten fins al final i si no aplaudeixen és perquè, de sempre, a les parròquies ha estat prohibit aplaudir. Si el sermó tendeix cap a situacions políticament inacceptables, les autoritats, amb solemnitat, es posen el barret i surten a prendre la fresca. Si el mossèn les diu massa gruixides, l'autoritat, d'una forma educada, li posa una multa i en paus. Com que, avui, tot s'apuja, el preu de les homilies comença a tenir dimensions considerables. Si les coses continuen així, els ingressos de l'administració per impostos directes seran inferiors als impostos per homilies. Paraula de preu.

5 Un altre tema de gener han estat les associacions. Després de quaranta anys d'abstinència associati-

CARRETERA 5/n - TEL 54

STA. EULALIA DE RONSANA

CAMISERIA

SASTRERIA

RIERA

ANTIGUA CASA BALDUFAS

Plaza de las Ollas, 18

Tel. 870 05 27

GRANOLLERS